

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 martie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Bobu Petru în numele inculpatului Goia Vasile, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2014 în cauza penală privindu-l pe

Goia Vasile Gheorghe, născut la 28 august 1955, originar și domiciliat în or.Sîngerei, str.D.Caraciobanu 9.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.05.2014 - 09.09.2014,

Instanța de apel: 13.10.2014 - 25.11.2014,

Instanța de recurs: 27.02.2015 - 25.03.2015.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni din 09 septembrie 2014, Goia Vasile a fost condamnat în baza art.42, 362¹ alin.(3) lit.a) Cod penal la 4 ani și 7 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani.

Conform prevederilor art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța, examinînd cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Goia Vasile, împreună și în comun acord cu Guzun Vasile, Muradean Caren, Ghițu Alexandr, Marahovschii Maxim, Zagrenco Cezar, Eremia Gheorghe, Bulat Vasili, Lăpușneanu Petru (a.n.1996) și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul obținerii unui avantaj material în urma organizării tranzitării ilegale a teritoriului R.Moldova a persoanelor care nu sînt nici cetățeni, nici rezidenți ai R.Moldova, formînd în acest scop o reuniune stabilă de persoane care s-au organizat în prealabil pentru a comite una sau mai multe infracțiuni, au comis organizarea migrației ilegale în următoarele circumstanțe.

La începutul lunii iunie 2013, Zagrenco Cezar, Eremia Gheorghe au organizat, contra unei plăți constituite din 5000 dolari SUA pentru un matur și 2500 dolari SUA pentru un minor, tranzitarea ilegală a hotarelor de stat a R.Moldova pe segmentul Ucrainean și ulterior cel Românesc în regiunea Drepcăuți, r-nul Briceni cu scopul de a ajunge în țările UE, a cetățenilor Republicii Islame Afganistan Hashimi Mohammad, născut la 10.08.1986, Hashimi Halima, născută la 05.05.1990, Hashimi Halima,

născută la 17.07.1997, Hashimi Ali, născut la 17.06.2011, Hashimi Nesar, născut la 08.08.2012, domiciliați în or.Mazar-i-Sharif, str.Madan Namak și Kabir Ahmad Mohammad Ali, născut în 1970, Khadija Evazali, născută în 1979, Kabir Ahmad Yasen, născut la 14.02.1998, Kabir Ahmad Mohsen, născut la 06.12.2000, Kabir Ahmad Nilofar, născut la 06.04.2002, Kabir Ahmad Mahdiya, născută în 2009 și Kabir Ahmad Madina, născută în 2010, domiciliați în or.Wardak, str.Maydan Share.

Astfel, conform planului criminal, la 01 august 2013, Muradean Caren, împreună și de comun acord cu Ghițu Alexandr, Marahovschii Maxim, au întâmpinat grupul de persoane menționat mai sus pe teritoriul R.Ucraina, unde Ghițu Alexandr a trecut ilegal împreună cu ei frontiera de stat a R.Moldova fiind întâmpinați pe teritoriul R.Molodva de către Muradean Caren și Marahovschii Maxim, după care i-au condus în continuare prin s.Drepcăuți, r-nul Briceni pînă la linia frontierei de stat cu România. Ulterior, grupul de persoane au traversat ilegal frontiera de stat în jurul orei 06.00 pe direcția Drepcăuți-Cuzlău, unde la ora 06.30, au fost reținuți de reprezentanții poliției de frontieră română și transmiși ulterior părții moldovenești.

În continuare, urmărind planul criminal elaborat, pentru a duce pînă la capăt intenția criminală inițială de migrație ilegală a grupului de persoane indicate mai sus, urmînd indicațiile lui Eremia Gheorghe, la data de 03 noiembrie 2013, Bulat Vasili, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu minorul Lăpușneanu Petru, și alte persoane stabilite de către organul de urmărire penală, au transportat o parte din grupul de persoane menționate mai sus cu automobilul de model „Opel Zafira”, cu n/î CSAY 143, în mun.Chișinău, unde Lăpușneanu Petru, în apropierea s.Saiți, r-nul Căușeni, a însoțit persoanele străine pe jos pînă la frontieră, după care au trecut ilegal frontiera de stat a R.Moldova și i-a condus în continuare în s.Lesnoe, R.Ucraina, unde au fost urcați în automobilul menționat mai sus, la volanul căruia se afla Bulat Vasili, fiind transportați în or.Umani, R.Ucraina, unde au urcat în taxi, îndreptîndu-se în direcția or.Livov, R.Ucraina, unde deja erau așteptați de Guzun Vitali, Goia Vasile și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul P.Bobu în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care acestuia să-i fie aplicată o pedeapsă mai blîndă sub formă de amendă, invocînd că instanța la aplicarea pedepsei inculpatului nu a ținut seama de prevederile art.61 Cod penal și prin privarea acestuia de dreptul de a ocupa funcții publice, dînsul nu-și va putea exercita activitatea sa de muzicant de profesie, fiind într-un fel restrîns în dreptul de a-și întreține familia.

În instanța de apel, apelantul și-a modificat cerințele, solicitînd achitarea inculpatului pentru fapta comisă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2014, a fost respins apelul avocatului P.Bobu declarat în numele inculpatului V.Goia, ca nefondat.

Instanța de apel, respectînd prevederile art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, verificînd legalitatea și temeinicia sentinței atacate, analizînd și apreciind probele administrate, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării reciproce, a constatat că vinovăția inculpatului V.Goia în săvîrșirea înfracțiunii prevăzute de art.42, 362¹ alin.(3) lit.a) Cod penal și-a găsit confirmare.

Concluzia dată instanța de apel și-a bazat-o pe declarațiile inculpatului, care a fost audiat de către judecătorul de instrucție în baza art.110¹ Cod de procedură penală, unde dînsul a descris circumstanțele comiterii infracțiunii, a recunoscut vina în comiterea faptei imputate, confirmată și prin procesele-verbale de audiere a martorilor A.Ghițu, C.Muradean, M.Murahovschi, V.Bulat, P.Lăpușeanu și V.Guzun, informația privind trecerea frontierei de stat a complicilor și a lui V.Bulat, procesele-verbale de recunoaștere a persoanelor după fotografie din 04.03.2014.

De asemenea, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a dispus ca cauza să fie judecată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, nefiind viciată procedura în cadrul urmăririi penale și încălcate normele imperative ale Codului de procedură penală, astfel că instanța nu este în drept să rețină o altă situație de fapt, decît cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

La fel, instanța a respins versiunea inculpatului V.Goia, precum că dînsul nu se face vinovat de comiterea faptei incriminate, de rînd ce probele aduse în sprijinului învinuirii, cercetate și verificate din punct de vedere a pertinentei și concludenței, dovedesc cu certitudine săvîrșirea de către acesta a infracțiunii imputate, iar nerecunoașterea de către el a vinovăției este o metodă de apărare și evitare a răspunderii penale pentru fapta comisă.

Totodată, instanța de apel a menționat că în prima instanță, în prezența avocatului I.Malanciuc, inculpatul V.Goia, prin înscris autentic, a solicitat judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, indicînd că recunoaște în totalitate fapta incriminată în rechizitoriu, probele prezentate de procuror și nu solicită administrarea de noi probe, fiindu-i adus la cunoștință faptul că nu mai poate interveni cu cereri de cercetare a altor probe. Astfel, din momentul pronunțării încheierii din 02 septembrie 2014, prin care instanța a admis cererea inculpatului privind judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, inculpatul și apărătorul său nu mai pot renunța pe parcursul procesului penal asupra opțiunii sale de a fi judecată cauza potrivit procedurii simplificate, avînd dreptul de a contesta sentința doar în latura stabilirii pedepsei, dar nu a solicitat achitarea inculpatului și cercetarea probelor ce au fost administrate de organul de urmărire penală.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului instanța a reținut prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite de către V.Goia, ce se atribuie la categoria celor grave, de persoana acestuia, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, și, apreciind aceste împrejurări a conchis de a-i fixa pedeapsa sub formă de închisoare, cu aplicarea dispozițiilor art.90 Cod penal, considerînd-o drept una echitabilă, deoarece inculpatul poate beneficia de posibilitatea corijării și reeducării în condiții neprivative de libertate.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, la 30 ianuarie 2015, a declarat recurs ordinar avocatul P.Bobu în numele inculpatului care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei, pe motiv că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, deoarece la caz ordonanța de disjungare a cauzei penale în privința lui V.Goia nu este motivată, reținînd în sensul dat dispozițiile art.279¹ Cod de procedură penală, de ce în privința acestuia cauza urma a fi disjunsă; ordonanța de punere sub învinuire contravine prevederilor art.281 Cod de procedură penală, deoarece din actul de învinuire nu rezultă că inculpatul a organizat migrația ilegală; incorect prima instanță a

dispus ca examinarea cauzei să aibă loc în baza art.364¹ Cod de procedură penală, soluție ce a fost menținută și de instanța de apel, însă care nu a fost precedată de verificarea respectării normelor imperative de procedură penală, ce guvernează punerea sub învinuire, disjungerea cauzei și întocmirea rechizitoriului.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat declararea inadmisibilității recursului, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Lecturînd materialele cauzei se observă că, potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 25 noiembrie 2014 în prezența participanților la proces, inclusiv și a inculpatului V.Goia și avocatului său, P.Bobu, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate - 16 decembrie 2014, ora 14.00 (f.d.207).

Ulterior, la 16 decembrie 2014, potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel, inculpatul V.Goia, cît și avocatul care i-a apărut interesele în instanța de apel P.Bobu, nu s-au prezentat la pronunțarea deciziei motivate. Totodată, din materialele cauzei rezultă că acestora le-a fost expediată pentru informare copia deciziei motivate la 29 decembrie 2014, fiind respectate prevederile art.338 alin.(4) Cod de procedură penală (f.d.216).

Conform art.231 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, iar la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Raportînd prevederile art.422 și art.231 Cod de procedură penală la situația dată, rezultă că termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) împotriva deciziei instanței de apel expira la 16 ianuarie 2015.

Atît inculpatul, cît și avocatul său, fiind în drept de a contesta decizia instanței de apel, nu au atacat-o în termenul prevăzut de 30 de zile de la data cînd a fost pronunțată decizia motivată, cunsocînd despre acest fapt.

Conform materialelor dosarului, avocatul P.Bobu în numele inculpatului a declarat recursul ordinar împotriva deciziei instanței de apel la 30 ianuarie 2015, deci după expirarea termenului legal de 30 zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală.

Potrivit dispozițiilor art.230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. El nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Avînd în vedere că, în situația cînd recursul se respinge ca fiind declarat peste termen, instanța de recurs nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și

legalității hotărîrii adoptate, din acest punct de vedere, nu există temeii de a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel referitor la condamnarea lui V.Goia.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Astfel, raportînd situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin. (2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeii de drept de casare a hotărîrii adoptate în prezenta cauză și, prin urmare, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar, declarat de avocatul P.Bobu în numele inculpatului V.Goia, fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Bobu Petru în numele inculpatului Goia Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2014, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 22 aprilie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu